

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

شمس الدین امانتی

۰۶ مارچ ۲۰۱۹

به مناسبت روز جهانی زبان مادری

جلد اول کتاب «الف و ب» کردی، تألیف کمیسیون مرکزی آموزش و پرورش کومه له.

بلشویکها جهت تدریس زبان مادری در مدارس شوروی سابق:

«در روز ۲۶ دسمبر سال ۱۹۱۹ سندی به امضای لنین رسید. که مطابق آن همه کسانی که بین ۸ تا ۵۰ سال داشته می بایستی به زبان مادری خویش یا به زبان روسی خواندن و نوشتن را فرا بگیرند. طبق این قانون بیسوادانی که به کار اشتغال داشتند روزانه به مدت ۲ ساعت با دریافت مزد تمام وقت می بایستی در کلاسهای سواد آموزی شرکت کنند. از آنجائی که برای آموزش توده های عظیم مردم معلم به قدر کافی وجود نداشت، بسیاری از روشنفکران و جوانان به صورت گروه های فرهنگی سوسیالیستی به نهضت سواد آموزی می پیوستند. ماکسیم گورکی نویسنده برجسته شوروی، عضو کمیسیون «لیکیز» بود و تحت نظر او کتابهای زیادی برای نوسادان انتشار یافت. برای مبارزه با بی سوادی در جریان دومین کنگره سرتاسری شوراها در شوروی تصمیم گرفته شد تا فرا رسیدن سالروز دهمین سال بنیان گذاری دولت شوروی، بیسوادی در میان گروه سنی ۱۵ - ۳۵ ساله از بین برود. بدینسان بالغ بر ۸ میلیون نفر می بایستی باسواد می شدند. با توجه به حجم بالای مشمولین این طرح که می بایست سواد فرامی گرفتند برای تأمین مکان آموزش تمام اماکن دولتی و عمومی چون کلیساها، باشگاه ها، کارخانه ها و حتی خانه های شخصی در اختیار مراکز آموزشی قرار گرفت. در نتیجه این مبارزه بی وقفه تا سال ۱۹۳۴ بیش از ۹۰ درصد مردم شوروی قادر بودند به زبان بومی

خویش بخوانند و بنویسند. در دهه نخست برقراری دولت شوروی، برای بیش از ۴۸ زبان، خط نگارش ابداع کردند تا ضمن جلوگیری از نابودی فرهنگهای بومی، بی سوادی از چهره ملل شوروی زدوده شود و این خدمتی است که بی گمان باید آن را مدیون انقلاب دانست.»

معلمان انقلابی و آزادیخواه در صفوف کو مه له، به تبعیت از این ایده انقلابی بلشویکها، جهت تدریس زبان مادری در مدارس کردستان در تاریخ ۹ مرداد [اسد] سال ۵۹ طی اقدامی انقلابی جهت هماهنگ کردن مبارزات معلمان کردستان در برابر سیستم ارتجاعی حاکم بر آموزش و پرورش، و به منظور باز گشائی آن بخش از مدارس شهرها و روستاهائی که هنوز به اشغال نیروهای رژیم اسلامی در نیامده بود، با صدور بیانیه ای تحت عنوان «جمعیت مستقل معلمان مبارز کردستان ایران» اعلام موجودیت کردند.

کو مه له با الگو برداری از این پروسه انقلابی و علمی بلشویک ها، تدریس زبان کردی در مدارس بوکان توسط معلمان مدارس این شهر در بطن جنبش انقلابی مردم مبارز کردستان علیه استبداد مذهبی حاکم بر ایران را طرح و اجراء کرد.

یکی از خصوصیات نوین مدارس بوکان تدریس زبان کردی در همه سطوح آموزشی بود. برای این منظور «جمعیت مستقل معلمان مبارز کردستان» در سال ۵۹ و به ویژه طی سه ماهه تابستان بابرگزاری دوره های فشرده، معلمان را با تدریس زبان کردی و به کار گرفتن کتاب "نه لف و بی" و لوحه های آمادگی مخصوص باتوجه به فرهنگ جنبش انقلابی مردم مبارز کردستان تهیه و چاپ گردیده، آشنا نموده است.

مدارس بوکان که در فضای دمکراتیک جنبش انقلابی مردم کردستان با ابتکار و برنامه «جمعیت دمکراتیک . .» دایر گشته اند، از طرز اداره ویژه ای برخوردار اند. مدیریت مدارس شورائی و انتخابی است/ نظافت و سایر خدمات از سوی معلمان و دانش آموزان داوطلبانه انجام می گیرد و فعالیت و بحث سیاسی آزاد است. «شورای دانش آموزان در اداره امور مدرسه دخالت دارد و جوی دمکراتیک و پر از نشاط انقلابی بر مدارس حکمفرما میباشد.» (برگرفته از خبرنگار کو مه له)

کلام آخر: در بند ۵ از فصل سوم «برنامه کومه له برای حاکمیت مردم کردستان» برسرنوشت خود به ویژه در عرصه آموزش و پرورش این برنامه قید شده است که «زبان کردی در مدارس و دانشگاه های کردستان تدریس و در ادارات دولتی و مؤسسات فرهنگی و هنری و رسانه های جمعی به کارگرفته شود.»

نمونه ای از «کارنامه مدارس جنبش انقلابی مردم کردستان» در شهر بوکان.

۲۰۱۹/۲/۲۴